

Nieuwe aanbestedingswet op komst?

Aanbesteden; bij de meeste groene ondernemers wekt dit woord gemengde gevoelens op. De overheid is een grote inkoper van groenvoorzieningen, boomverzorging en interieurbeplanting. Dit werk wordt vaak via aanbestedingen verkregen waardoor een groot deel van de kostwinning binnen komt via aanbestedingen. Maar in de praktijk gaat er veel mis rond aanbestedingsprocedures. Daarom wordt in Den Haag door VHG druk gelobbyt om de aanbestedingspraktijk te verbeteren. Onder andere door ons hard te maken voor een goede aanbestedingswet.

Na jaren van discussie is er vlak voor het afgelopen zomerreces weer een nieuw concept aanbestedingswet naar de Tweede Kamer gestuurd. De wet bevat een aantal goede elementen die verbetering in de praktijk zullen geven, maar is voor verbetering vatbaar. Zo is het voorstel om de Eigen Verklaring verplicht stellen. Niet meer met schoendozen vol papier naar het gemeentehuis om in te kunnen schrijven, maar slechts met een prijsvoorstel en de Eigen Verklaring kan er ingeschreven worden. Pas als de ondernemer de opdracht gegund krijgt, moet hij de officiële documenten inleveren en om aan te tonen over de juiste papieren te beschikken. In het voorstel staat dat Tendered online gaan moet en alle opdrachten voor aanbestedingen gratis publiceren zodat ondernemers alle aanbestedingen op één plaats kunnen vinden. En in de concept aanbestedingswet zijn artikelen opgenomen over proportionaliteit en clusteren. Voorgesteld is om na 4 jaar de wet te evalueren op uniformiteit.

Klinkt er mooi maar in de conceptwet is onderscheid gemaakt tussen Europese en nationale aanbestedingen, waardoor er geen uniforme regelgeving ontstaat. Boven en onder de drempel zullen andere regels gelden waardoor de aan-wir-war aan regels blijft bestaan. Een aantal artikelen is daarbij weinig concreet. Om onnodig clusteren tegen te gaan dient de aanbesteder 'acht te slaan op de marktverhoudingen op de relevante markt'. Het op één hoop vegen van opdrachten niet met elkaar te maken hebben is ondernemers in de groene sector een doorn in het oog. Zo is heeft interieurbeplanting weinig van doen met vuil ophalen. Maar steeds meer overheden beschouwen deze zaken als facilitaire werkzaamheden en besteden dit in één keer aan. Zo wordt het als vakman moeilijk om in te schrijven op overheidsopdrachten en je als ondernemers te kunnen onderscheiden op kwaliteit.

Verloop lobby

Afgevaardigden van VHG zijn regelmatig in Den Haag om zich in te zetten voor een verbeterd wetsvoorstel. De ontwikkelingen in Den Haag worden dan ook op de voet gevolgd. Naast intensief overleg met VNO-NCW / MKB-Nederland en contact met andere brancheverenigingen is schoof beleidsadviseur Economische Zaken en Milieu, Linda van Vliet, aan tafel bij Kamerleden van VVD en SP. De Kamer-

leden bleken open te staan voor praktijkvoorbeelden over misstanden bij aanbesteden. Het verhaal van VHG en de andere branches, zoals OBN (Ondernemersvereniging Bestratingsbedrijven Nederland) MKB Infra en de Vereniging van Waterbouwers, die gesprekken met Kamerleden hebben gevoerd is goed overgekomen. In de Kamervragen die naar de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie zijn gestuurd uit de verschillende partijen hun zorgen of dit concept wetsvoorstel wel voldoende verbetering brengt. Bijna alle partijen, van links tot rechts, zijn het eens dat er een einde moet komen aan de stapeling van selectie-eisen, gelijke toegang voor het MKB gewaarborgd moet worden en de administratieve lasten bij aanbestedingen vermindert.

De beantwoording van de Kamervragen zal waarschijnlijk niet lukken voor het einde van het jaar. Spannend wordt hoe de minister op de Kamervragen gaat reageren. In het regeerakkoord is opgenomen dat onnodig clusteren tegengegaan moet worden, MBK meer kans verdient om mee te dingen naar overheidsopdrachten en hoge omzetsen niet gevraagd zouden moeten worden, dus dit schept verwachtingen.

Wet kan niet alles oplossen

Een goed juridisch kader is hard nodig om de aanbestedingspraktijk te verbeteren, maar zal geen wonderen kunnen verrichten. Daarom richt het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie zich tevens op zogenaamd 'flankerend beleid'. In samenwerking met inkopers wordt er gewerkt om de professionaliteit bij aanbestedende diensten te verbeteren. Er wordt een proportionaliteitsgids opgesteld, waarin richtlijnen worden uitgezet wanneer, financieel-economische en technische eisen in verhouding zijn met de opdracht. Daarnaast wordt er geschreven aan een richtsnoer leveringen en diensten. Deze richtsnoer zal een zelfde functie hebben al het ARW voor werken. VHG is vertegenwoordigt in verschillende klankbordgroepen om te zorgen dat er rekening wordt gehouden met de knelpunten uit de groene sector in het flankerend beleid. Gebrek aan kennis over groen en kennis van de markt bij aanbestedende diensten blijft echter een heikel punt. VHG is de afgelopen periode verschillende keren benaderd door inkopende partijen om zich te oriënteren op de markt en ontwikkelingen in de branche. Als branchevereniging juichen we het toe dat inkopende partijen

zich verdiepen in de groene sector. Door regionale bijeenkomsten te organiseren over aanbesteden met ondernemers en aanbestedende diensten hopen we de uitwisseling van kennis en kunde over aanbesteden te bevorderen. Ook hebben aanbestedende diensten en groene ondernemers elkaar ontmoet in kader van workshops van het project voorbeeldbestekken begin dit jaar en in oktober is de Marktontmoeting over openbaar groen van Pianoo geweest. Kortom, op allerlei fronten zet VHG zich om de aanbestedingspraktijk te verbeteren. ■

Voor vragen bij aanbesteden kunt u als VHG-lid terecht bij ACA GWW. Het ACA GWW behandelt gratis al u niet-individuele kwesties, oftewel al u vragen voorafgaand aan de gunning. In 2009 behandelde ACA GWW 230 vragen. Volgens het EIB worden er jaarlijks circa 2500 werken openbaar aanbesteed. Deze cijfers illustreren dat er in de praktijk veel onduidelijkheden zijn. Waarschijnlijk zal aantal vragen bij ACA GWW in 2010 weer boven de 200 uitkomen. Dit terwijl door de economische crisis is het aantal aanbestedingen in 2010 fors is afgenomen.

Inzet VHG in gezamenlijke lobby met VNO-NCW/ MKB Nederland

Onder andere;

- Boven en onder de drempel uniforme regels bij aanbestedingen.
- Onnodig clusteren tegengaan om gelijke toegang voor het MBK te bevorderen.
- Proportionaliteitsgids verankeren in de wet
- Evaluatie van de wet op uniformiteit naar 2 jaar in plaats van 4 jaar.
- Niet alleen evaluatie op uniformiteit, maar ook op de naleving van andere aspecten zoals proportionaliteit.